

تب هموراژیک کریمه گنگو

حسن ابوالقاسمی M.D.، علی مهرابی توانا Ph.D.

آدرس گردآوردگان: دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - پژوهشکده طب رزمی - تهران - ایران

مقدمه

ویرمی در این حیوانات ظاهر می‌شود و می‌تواند سبب آلودگی در انسان گردد (۱،۲). همچنین حیوانات و حشی مانند خرگوش صحرایی و برخی پرندگان مانند زاغ می‌توانند مخزن بیماری باشند. بیماری CCHF می‌تواند بصورت تماس مستقیم از طریق نیش کنه مبتلا و یا تماس با خون حیوان یا انسان آلوده منتقل شود. بریدگیهای سطحی می‌توانند زمینه‌ساز ورود ویروس در اثر تماس با گوشت تازه حیوان مبتلا باشند. خطر ابتلا انسان از طریق مصرف فراورده‌های گوشتی تازه به مراتب بیشتر است. کارکنان کشاورزی، کارکنان کشتارگاهها، دامپزشکان، پزشکان و شاغلین در آزمایشگاهها، از افراد در معرض خطر محسوب می‌شود و امروزه از این بیماری بعنوان بیماری ناشی از عفونت بیمارستانی Hospital acquired infection نیز نام برده می‌شود (۵). انتقال بیماری از طریق هوا وجود ندارد. احتمال انتقال بیماری به هنگام افزایش غیر مترقبه کنه‌ها در فصل بهار و تابستان وجود دارد.

بیماری در فصول گرم و در ماههای فروردین تا اواخر شهریور یعنی زمانیکه کنه‌ها بیشترین رشد و تکثیر خود را دارند شیوع پیدا می‌کند، گرم شدن غیر عادی هوا سبب افزایش غیرمترقبه کنه‌ها و نتیجتاً سبب بروز اپیدمی می‌شود (۲۰). بیماری از کانونهای بیمارستانی نیز در کشورهای هند و پاکستان، روسیه و عراق گزارش شده است. بیماری انتشار جهانی دارد لکن بیماری در اکثر مناطق صحرایی آفریقا، اروپای شرقی، خاورمیانه، هند و برخی از مناطق جنوبی چین و کشورهای حاشیه خلیج فارس انتشار دارد.. دوره کمون بیماری به چگونگی راه دریافت ویروس برمیگردد. اگر انسان در اثر نیش کنه آلوده شود دوره‌های نهفتگی

تب هموراژیک کریمه گنگو یک بیماری ویروسی تب‌دار هموراژیک از گروه نایرو ویروس (Nairovirus) می‌باشد این بیماری در اصل از آن به عنوان یک بیماری مشترک (zoonosis) نامبرده شده است ولی مواردی زیادی از بروز بیماری در انسان نیز گزارش شده است. در سالهای اخیر بویژه در سال ۱۹۹۸ دو اپیدمی از کشورهای همسایه ایران شامل پاکستان و افغانستان گزارش گردیده که به ترتیب ۲ و ۱۲ مورد مرگ و میر در پی داشته است. بیماری ابتدا در سال ۱۹۴۴ میلادی در شبه جزیره کریمه (سواحل اوکراین) شرح داده شد و در بین سربازان و افراد غیر نظامی بروز کرد (۱۸) و آنرا تب هموراژیک کریمه نامیدند و سپس در سال ۱۹۶۹ بیماری با علائم مشابه از کشور گنگو گزارش گردید. لذا ترکیبی از نام دو مکان که بیماری را در آن تشخیص داده بودند بر نام بیماری تب هموراژیک نهادند و نهایتاً آنرا تب هموراژیک کریمه گنگو نام نهادند.

ویروس CCHF یا تب هموراژیک کریمه گنگو از گروه آربوویروسها می‌باشد. این ویروس جزء خانواده Bunyaviridae جنس Nairovirus می‌باشد که توسط بندپایان به انسان و حیوانات منتقل می‌شود (۱). محققان دریافته‌اند که کنه‌ها می‌توانند به عامل ویروس آلوده شوند اما فقط جنس هالیوما *Hyalomma marginatum*، *H. anatolieum*، *Hyalomma* بیماری باشد (۱۴،۱۹،۲۰) ویروس از طریق کنه ماده بصورت Trans-ovaria از نسلی به نسل دیگر نیز منتقل می‌شود. حیوانات اهلی مانند گاو، گوسفند و بز می‌توانند مخزن این ویروس باشند. ویروس یک هفته پس از آلودگی به شکل